

Abstrakt

Východiska: V roce 2012 došlo k masivním otravám závadným alkoholem s příměsí metanolu na území celé České republiky. V důsledku intoxikací došlo nejen k úmrtí, ale i poškození zdraví různého stupně. Událost, při které bylo přímo ohroženo veřejné zdraví, přinesla novou zkušenost a mimo jiné také potvrzení v odborných kruzích přijímané teze, že žádný způsob konzumace alkoholu nemusí být bezpečný nebo dokonce zdraví prospěšný, s čímž souvisí potřeba změnit přístup k problematice alkoholu.

Cíl: Cílem bakalářské práce bylo stručnou formou popsat vývoj vybraných legislativních předpisů zaměřených na redukci spotřeby alkoholu na našem území od vzniku samostatné republiky do současnosti a dále popsat postup a aplikovaná opatření orgánů státní správy během metanolových otrav a vliv tohoto fenoménu na další vývoj právních předpisů v kontextu dané události.

Metody: Byla použita obsahová kvalitativní analýza písemných materiálů. V první řadě byly zvoleny vhodné dokumenty vydané orgány státní správy, právní předpisy publikované ve Sbírce zákonů a mediální sdělení. Získaná data byla následně podrobena kvalitativní obsahové analýze, na základě které byla vytvořena průřezová studie vybraných právních předpisů upravujících problematiku alkoholu se zaměřením na metanolovou otravu.

Výsledky a závěry: Výsledky ukazují, že opatření byla přijímaná koordinovaně, se zaměřením na snížení incidence dalších otrav, těžištěm byla vyhlášená prohibitivní opatření směřující k ochraně spotřebitelů. Významnou roli představovala práce orgánů činných v trestním řízení. V oblasti epidemiologie byly následně publikovány doporučené postupy na základě vyhodnocení nákladové efektivity různých léčebných přístupů. Legislativa se po otravách zaměřila zejména na eliminaci nelegálního trhu s lihem, který byl zdrojem závadného alkoholu. Problematika ochrany zdraví před škodlivými účinky alkoholu se stala součástí strategických materiálů protidrogové politiky. Shrnutí práce může posloužit k rozšíření právního vědomí čtenáře v oblasti regulace spotřeby alkoholu, lihovin a kvality alkoholu. Povědomí o problematice lze využít při plánování intervencí a strategií různého typu v oblasti alkoholu na různých úrovních státní správy. Praktické využití může být i v přímé práci s adiktologickými klienty v rámci uplatnění preventivních přístupů a edukace v oblasti rizik.

Klíčové pojmy: metanol, otravy, prohibice, veřejné zdraví